

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Udrag fra Første Brev til en højvelbaaren Herre. 1728

Citation: Holberg, Ludvig: "Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret", i Holberg, Ludvig: *Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret*, udg. af F. J. BILLESKOV JANSEN ; Volmer Rosenkilde , Rosenkilde og Bagger, 1969-1971, s. 134. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-holberg12-shoot-idm140252801735344/facsimile.pdf> (tilgået 30. april 2024)

Anvendt udgave: Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret

DET FØRSTE BREV

tolerant, aabent og kultiveret Menneske, som gjorde alt for at hjælpe mig.

Hvis man har Medvind kan man sejle til Antwerpen paa tolv Timer, men Overfarten tog os et helt Døgn. Den der rejser fra Rotterdam til Antwerpen kommer fra den ene Yderlighed til den anden. Rotterdam, som er Hollands næststørste Handelsby, er fuld af Larm; men Antwerpen er en meget stille By. Rotterdam er rig, Antwerpen fattig. Rotterdammerne er et grovkornet Folkefærd, Folk i Antwerpen er kultiverede og ordentlige Mennesker. I Rotterdam finder man flere Slags Gudsdyrkelse og flere Slags Helligdomme; i Antwerpen sværger man kun ved Pavens Ord, for Befolkningen i Flandern og Brabant, som er vant til at leve under spansk Overhøjhed, har stadig Ord for at være mere ortodokse Katolikker end selv Italienerne. Hver By og hver Landsby, hvert Sogn og hver Korsvej er saa propfyldt med Kapeller og Krucifikser, at man vil have lettere ved at rende paa Vorherre end paa et Menneske. Fra Antwerpen rejste jeg til Mechelen, hvor jeg ventede nogle Timer paa en ny Vogn. Jeg dryssede lidt rundt i Byen, indtil jeg traf en Franciskanermunk, der inviterede mig med ind i sit Kloster. Med ham som Fører besaa jeg Klosteret i alle Ender og Kanter. Klosterhaven er pragtfuld, men dens Gange er saa pakkede med Helgenbilleder at det er utaaaleligt at spadsere i dem, især for en stakkels Kætter. I Kirken er hele den hellige Frans' Levnedsløb afbildet paa forskellige Malerier. Min Fører afslørede her sin bundløse Uvidenhed ved at forklare ét af Billederne paa følgende Maade: »Paa dette Billede ser De den hellige Frans gøre Bod efter at have afsvoret det kalvinske Kætteri, som han har været befængt med. Han har kastet sig for Fødderne af sin Fader, som revser ham strengt for dette.«

Jeg blev nogle Dage i Bruxelles og rejste saa videre til Paris. Den berømte By var paa dette Tidspunkt sørgelig at se til. Der var saa stor Mangel paa Levnedsmidler at et Pund Brød kostede ti sous. Folkemængden blev drevet til